

Το μοιρολόι του Μοναστηρίου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Ευαγγελία Κ. Λάππα, μαθήτρια Β' Λυκείου

Στα βόρεια, της Φλώρινας και σε απόσταση τριάντα χιλιομέτρων βρίσκεται το Μοναστήρι. Η μητρόπολη της μεγάλης περιοχής της Πελαγονίας, με κωμοπόλεις και χωριά προπύργια άλλοτε του ελληνισμού.

Το Μοναστήρι, πρωτεύουσα του ομώνυμου Βιλαετίου στα χρόνια της Οθωμανικής κατάκτησης και δεύτερο μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Μακεδονίας μετά τη Θεσσαλονίκη, έχει να επιδείξει σημαντική πολιτισμική δράση κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών του 19ου αιώνα και κυρίως στα πρώτα χρόνια του 20ού αι. μέχρι το τέλος των Βαλκανικών πολέμων το 1913, όταν επιδικάστηκε στη Σερβία, μένοντας έξω από τα ελληνικά σύνορα.

Δυστυχώς, το προπύργιο αυτό του ελληνισμού, το Μοναστήρι και τα περίχωρά του, δεν πρόλαβε ο προελαύνων νικηφόρα ελληνικός στρατός, το 1912, να το

ελευ-θερώσει. Έπεσε στα χέρια τα Σερβικά, όπως λέει ένα μεγαροβίτικο τραγούδι.
(Σόνια Ευθυμιάδου-Πα-πα-σταύ-ρου, Το Μονα-στήρι της καρδιάς μας)

Η ελπίδα για την ένωση του Μοναστηρίου με την Ελ-λά-δα μας, δεν έσβησε και δεν θα σβήσει ποτέ. Αυτή την παρακαταθήκη, μας άφησε και ο Μοναστηριώτης λό-γιος και ποιητής Πέτρος Κυριαζής, με τα ποιήματα και τους λόγους του. Μερικά από αυτά τα ποιήματα φιλο-ξε-νούνται και σε αυτό το βιβλίο.

Αυτή την φλόγα, των Μακεδονομάχων, που πολε-μού--σαν για του Χριστού την πίστη την Αγία και της Πα-τρίδας την τιμή, καλούμαστε να βαστάξουμε και εμείς για να μείνει άσβεστο καντήλι. Να μεταδώσουμε από γενιά σε γενιά, αυτό το μήνυμα, ώσπου να 'ρθει η ώρα που στο βαθιά ποτισμένο από αίμα ηρώων και εθνο-μαρτύρων, χώμα του Μο-ναστηρίου θα στηθεί η γαλα-νό-λευκή μας σημαία, η ώρα της γλυκύτατης λευτε-ριάς. Θα 'ρθει. Έρχεται. Πάλι με χρόνους με καιρούς.

Εκδόσεις ΠΕΛΑΣΓΟΣ, Ιωάννης Χρ. Γιαννάκενας Χαρ. Τρικούπη 14, Τ.Κ. 106 79
Αθήναι Τηλ.: 210-36.28.976, 210-64.40.021

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Λέγεται ότι «Άριστο βιβλίο είναι εκείνο που ανοίγουμε με λαχτάρα και το κλείνουμε με κέρδος»

Ένα τέτοιο βιβλίο είναι και η ποιητική συλλογή της Ευαγγελίας Κ. Λάππα με τίτλο «Το μοιρολόι του Μο-ναστηρίου», όπου στις τελευταίες σελίδες του εμπε-ριέχονται παραρτήματα -συμπληρωματικές εκδόσεις- με πατριωτικού περιεχομένου ποιήματα, δημιουργών όπως των: Πέτρου Κυριαζή, Αθανασίου Δημητρίου, Ιωάννη Σα-κελ-λαρίδη, Γεωργίου Σουρή και της ίδιας της Ευαγγε-λίας Λάππα με την επιμέλεια της μικρότερης αδελφής της Φωτούλας Κ. Λάππα η οποία ως φαίνεται, ακολου-θεί τα λογοτεχνικά βήματα της μεγαλύτερης αδελφής της.

Η Ευαγγελία είναι μια εκκολαπτόμενη και πολλά υποσχόμενη ποιήτρια στο χώρο της λογοτεχνίας. Παρά το νεαρό της ηλικίας της (μαθήτρια Λυκείου) η θεματογραφία της φανερώνει απίστευτη ωριμότητα που εκπλήσσει τον αναγνώστη.

Τα ποιήματά της είναι ελεγειακά¹ και θα συγκι-νήσουν τον κάθε Έλληνα που θα τα διαβάσει. Διαπνεό-μενη από έντονα πατριωτικά συναισθήματα και αγάπη για την Ελλάδα, είναι ασυμβίβαστη με τις αδικίες που έγιναν και γίνονται σε βάρος της πατρίδας μας σχετικά με τα εθνικά θέματα και λυπάται πολύ η παιδική της ψυχή.

Θρηνεί για το Μοναστήρι, αρχαία πόλη της Πε-λα-γονίας με την εύφορη πεδιάδα, που ποτίζεται από παραπόταμο του Αξιού. Υπήρξε ένα από τα σπουδαιό-τερα

κέντρα του Ελληνισμού της Δυτικής Μακεδονίας, που οι μισοί περίπου κάτοικοί του ήταν Έλληνες (γύρω στις 20.000) με πλούσια κοινωνική και εθνική δράση. Η πόλη κατακτήθηκε διαδοχικά από τους γειτονικούς λαούς και τελευταία από τους Σλάβους κατά τον Α΄ Βαλ-κανικό πόλεμο (Νοέμβριος 1912), οπότε και οι Έλληνες κάτοικοί της μετώκησαν² στην Ελλάδα. Σήμερα ανήκει στο κράτος των Σκοπίων με το όνομα

Μπίτολα ή Μπιτό-λα (Βιτώλια).

Θρηνεί για τη Μακεδονία

Θρηνεί για τα Ελληνικά νησιά.

Θρηνεί για την Αγιά Σοφιά.

Θρηνεί για τη Μικρά Ασία.

Ο θρήνος της άλλοτε μετατρέπεται σε παράπονο, σε αναμνήσεις άλλοτε γλυκές, νοσταλγικές, άλλοτε εν-θαρ--ρυντικές και καταλήγει σε ελπίδας αισιοδοξία, στέλ--νοντας ηχηρά μηνύματα με αποδέκτες τους Ηγέ-τες των εθνών και τους λαούς τους για τα αληθινά γεω-γραφικά ιστορικά όρια και δίκαια της Ελλάδας, διακη-ρύσσοντας παντού την διαβεβαίωση του Στράβωνα: «Ἔστινοῦν Ἑλλάς καί ἡ Μακεδονία».

*Φεβρούαριος 2021 Καίτη Κοκκινοπούλου - Ευστρατιάδου Δικαστική Γραμματέας
Εφετών ε.τ. - Λογοτέχνης*